

Burgerschapsvorming bij Parkhurst

René Berends

Burgerschapsvorming is altijd een taak van het onderwijs geweest. Maar sinds 2005 is bevordering van actief burgerschap en sociale integratie ook een wettelijke verplichting voor scholen in Nederland. In de laatste fase van haar carrière op de New York Dalton School (NYDS) werkt Parkhurst aan een curriculum social studies. De opzet, inhoud en gedachten daarachter kunnen een inspiratiebron zijn voor het verder ontwerpen van burgerschapsvorming op daltonscholen.

Een proactieve rol in de maatschappij

De door Parkhurst veel geciteerde Amerikaanse dichter Emerson schreef ooit: "Good men must not obey the law too well." Die uitspraak past naadloos bij de 'fearless human beings' die de maatschappij volgens Parkhurst nodig heeft. "For service and co-operation are what we need to solve our great political and social problems today", schrijft Parkhurst (1922). De maatschappij heeft daarvoor 'mensen zonder vrees' nodig, sterke mannen en vrouwen, die hun leven zelfstandig kunnen plannen, zelfbewust zijn en met zelfvertrouwen in de wereld staan, die vooruit kunnen kijken, maar ook gericht zijn op samenwerking en op het voor elkaar opkomen. Om leerlingen op zo'n actieve rol in de maatschappij voor te bereiden, is kennis over de eigen identiteit en die van anderen nodig, als ook kennis over democratisch handelen, maatschappelijke basiswaarden, de democratische rechtstaat en politieke besluitvorming. Verder dienen vaardigheden en houdingen ontwikkeld te worden om te participeren en actief bij te dragen aan de samenleving.

Een curriculum social studies

In Education on the Dalton Plan schrijft Parkhurst weinig over de onderwijsinhoud. Ze stelt zelfs: "Any curriculum can be used with the plan ... my concern is with a way of life for children", citeert Dorothy Luke haar.

Maar als Parkhurst met haar NYDS in 1932 gaat deelnemen aan de prestigieuze 'Eight Years Study', dat informatie moet opleveren hoe er beter gebruik gemaakt kan worden van de verworvenheden van het vernieuwingsonderwijs, ontwikkelt ze een curriculum social studies.

Parkhurst benadrukt daarin het belang van leven in het heden. Leerlingen krijgen de kans om het sociale leven en de democratische vrijheden zelf te ervaren. De opdrachten worden zo ontworpen dat leerlingen het belang ervan direct in het heden of in ieder geval in de nabije toekomst ervaren. De feiten worden niet sec aangeleerd, maar als onderdelen van een geheel, dat geïntegreerd is met andere vakgebieden. Voor 'grade' 9 tot en met 'grade' 12 van de Dalton High School ontwikkelt Parkhurst een vierjarig programma met vier centrale, vakkenintegrerende thema's: (1) Life in New York City, considered as a metropolitan community, (2) the political, economic, and cultural trends that have given character and differentiation to life in the United States today, (3) the impact of European culture on our life today, (4) outstanding, international problems and America's relation to them (Semel, 2002).

Parkhurst vernieuwt het curriculum dusdanig dat leerlingen integrale standpunten leren innemen over problemen van het moderne leven. Daarnaast ontwikkelt ze een techniek om leerlingen aan problemen te laten werken waardoor ze hun omgeving beter leren begrijpen.

Haar aanpak past in de jaren dertig bij een vernieuwende visie op burgerschapsvorming, waarbij het gaat om kennis maken, kennis delen en kennisconstructie en veel minder om politiek engagement. Burgerschapsvorming gaat voor Parkhurst over het leren over maatschappelijke problemen, die in de lessen uiteengerafeld worden en aan de hand van opgedane kennis door de leerlingen zelf worden opgelost.

Parkhurst is enthousiast voor deze nieuwe manier van werken aan social studies. Ze laat haar 'high school'-girls naar het gemeentehuis in New York gaan en op onderzoek uitgaan in buurten als de Bronx en Harlem. Het gaat haar om het opdoen van kennis en het leren denken en minder om het innemen van principes en stellingen en minder om het hebben van principes, het innemen van stellingen en het leren positioneren van je eigen mening.

Het accentueren van het argumenteren en het afwijzen van het geven van ongefundeerde meningen kunnen we nog steeds als een wijze les van Parkhurst zien.

Straatbeeld in New York (West 130th Street, Harlem) omstreeks 1922. Beeld: <http://historydetectives.nyhistory.org>